

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals.
Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger, 18

QUÍ ES LO CARNESTOLTA?

Un amich y company, ja que algunas vegadas han honrat las columnas de la *Esquella* ab sos escrits, lo Sr. Arús y Arderius, per haver tingut la franquesa de defensar en una discussió oberta en lo *Centre Català*, 'ls ideals que sustenta, encaminats á que Catalunya gosi de vida independent, va ser objecte de atachs de un género duptós, per part de un periódich, que ja de antich, vè dedicant la major part de sus columnas á fer babarotas á l' un y al altre, trayentlos molius quan no tè rahons y contant d' ells xascarrillos, qüents y caborias quan los arguments l' hi faltan.

No som nosaltres partidaris dels ideals del Sr. Arús; pero respectém al home que té l' valor de proclamarlos a cara descuberta, y may trobém justificat que la prempsa, que vol passar per seria, descendeixi á una classe de disputas que tot lo mès poden permetre's en un safreig de bugaderas.

Lo primer que va trobar la *Publicitat* contra 'l Sr. Arús es que aquest senyor, á mès de Arús se diu Arderiu de nom de mare. ¿Qué 'ls sembla? Arderiu, es á dir lo mateix apellido que 'l fundador dels bufos mènos una s; pero lletra mès, lletra mènos, tant se val: ja n' hi ha prou perque 'l Sr. Arús siga un bufo complert en tota l' extensió de la paraula. Välgam Sant Pasqual Bailon y quina lògica més pardal!

Després lo Sr. Arús, secretari perpètuo de la Societat del Born, naturalment qu'ha de ser sinò un verdader carnestoltes?

Pérla tant ja 'l tenim bufo y carnestoltes, carnestoltes y bufo; luego queda demostrar que las ideas del Sr. Arús, tocant á lo que millor convindria á Catalunya, tot lo mès son dignas de un esbronch, no de un judicí; de una serie de insults, no de un análisis.

Desgraciadament per la *Publicitat*, lo Sr. Arús que á més de partidari de l' independència de Catalunya, per un estrany contrasentit es aficionat als toros, com un andalús de Sevilla ó de Málaga, va agafar la capa y va citar al Director de la *Publicitat*, d'hentli que, faltantli un periódich per defensarse, l'invitava á assistir á la pròxima sessió del *Centre Català*, ahont esperava demostrarli, ab datos verídichs, que no era ell cap Carnestoltes; al contrari, que qui mereixia aquest títol era 'l Director de la *Publicitat*, D. Eussebi Pascual y Casas.

La *Publicitat* va publicar la carta, y 'l seu director no acudi á la cita.

En canvi 'l saló del *Centre Català* estava plé de gom á gom de gent ansiosa de coneixre algun incident de la vida pública del Sr. Pascual y Casas.

Per la nostra part no volém privar á l' historia de las revelacions que va fer 'l antich secretari de la Societat del Born.

***

Després de refermar lo Sr. Arús las sèvras opinions respecte á Catalunya, consignant de pás que las havia emesas individualment, y sense tenir la pretensió de parlar en nom del *Centre Català*, digué que 's veia obligat á defensarse dels atacks inferits per la *Publicitat*, no sols contra ell, sinó contra agrupacions y societats dignes del major respecte.

«Fá anys, digué lo Sr. Arús, que sent jo un noy, puig que tant sols tenia setze ó diset anys, formaba part d' una societat de Carnestoltes, que passejava pels carrers de Barcelona un pendó ostentant dos lemas simpàtichs á tothom: *Flantropia y diversio*.

«Aquella societat tenia un article en sos estatuts que deya, que la llengua oficial era la catalana y aquella societat fou de las primeras en fer propaganda catalanista. Tenia per principal objecte demostrar la cultura del nostre poble y sus manifestacions, consideradas generalment com á inmillorables, portavan á Barcelona molts forasters que admiraven las festas de Carnaval, elogiavan sus tipicas *cabalgatas* y contribuian al moviment industrial.

«Los individuos que la formavan, pagavan de son peculi particular tots los gastos que la organisió de las festas ocasionava, y 'l producto de sos ingressos era destinat íntegro á subvenir las necessitats dels pobres.

»Véjis si es decent calificar de grotesca una associació que tant filantròpichs fins tenia.

«Donchs bè, lo director del periódich que contesto prenia part també en las festas de la Societat del Born, y per cert que recordo que haventse organisat una comparsa per anar á la rua, los tres días de carnestoltes, y que figurava una colecció de micos, lo dit senyor, apesar de tenir més de 30 anys, lo titol d' Advocat y ser redactor d' un periódich local, va anar dalt de un carro vestit de mico.

«Aquest senyor era també poeta y com vivia en los barris del Carnestoltes, va encarregárseli que ses uns versos per posar en lo carruatje. No vos recitaré tots los *pareados*, fruit de sa inspiració; pero 'n recordo dos que servirán pèl cas.

»Un d' ells deya:

—Quan lo mico balla
senyal de quixalla.

Y l' altre:

—Es lo mico un animal
que á las noyas fá molt mal.

Aquests pormenors, contats pèl Sr. Arús y Arderiu, provocaren una rialla general y prolongada.

Un concurrent que seja al meu costat, digué:

—Are comprehend perque la *Publicitat* es tant aficionada á publicar micos en la primera plana. Ha publicat 'l *Orangutan*, lo *Gorila*, lo *Macaco*. Are sols falta que publiqui 'l *Mico carnavalesch*.

Prossegui 'l Sr. Arús sostinent que 'l citat senyor estava destinat á fer de Carnestoltes tota sa vida.

Recordá que durant la sèva permanència en la Còrt

fou confós durant molt temps ab un dels germans Rizarelli, qu' eran uns *tittiriteros* que llavors estaven molt en boga, y despès de citar un lance que va tenir dit senyor, ab un altre periodista, precisament un diumenge de Carnestoltes, passà á demostrar que al calificar de bojeria, com havia fet lo director de la *Publicitat*, la idea de la independència, lo citat director se calificava de boig a si mateix.

«Jo, digué lo Sr. Arús, tinc per mestres mèus á aquella plèyade de poetas, que foren los cantors mès entusiastas de la independència, y de la qual formava part lo citat director, ab lo nom de *Timbaler del Besòs* y altres vegadas ab son nom propi. D' ells vaig aprendre lo que avuy defenso, y los escrits de aquest senyor demostran qu' era defensor acèrrim de això que avuy tant ferosment ataca.»

Al efecte cità versos del Sr. Pascual publicats en la col·lecció dels *Trovadors nous*, entre ells los següents de una poesia titolada A BARCELONA:

«Al contemplar á ma patria
algun temps tant ensalsada,
y en est jorn tan olvidada,
llansa mon cor un suspir...»

Ja sols ressona pels ayres
lo crit de la centinella
dat pels soldats de Castella,
no 'l desperta català;
que fins l' accent de la patria
se prostitui en sa terra,
aqueell accent qu' en la guerra
á tothom fèu tremolà.»

«Qué s' ha fet lo tèu poder?
Qué s' ha fet TA INDEPENDÈNCIA?
Potser á un'altra potència
ho vengueres sens rubor...»

«Ah! no tant... que nostres pares,
braus, sos drets tots defensaren,
y ab sa noble sanch sellaren
la tomba de nostre honor!...»

La poesia termina ab una excitació á *alsarse* per fer tornar lo temps de las perdudas glòries de Barcelona. (1)

* *

(1) Lo Sr. Arús que cità altres versos per l' istil, se desculpà sens dupte de citar prosa del Sr. Pascual y Casas, que 'l desautorisa completament per atacar las tendències mès exageradas del catalanisme. Dit senyor, sent secretari del Consistori dels Jochs Florals en l' any 1863, deya en la sèva memoria, pág. 24:

«Nosaltres mès que ningú volém l' unitat, pero volém l' unitat dels cors. volém á tots los pobles lligats per llinxes de amor, jamay per cadenes de ferro. Lo sentiment nacional no existeix en Espanya, en la que son distintas las rassas, y l' espanyol que té en sus venas sanch germanica, no la negarà mai: com no negarà la sua qui té en sus venas sanch llatina.»

Lo Sr. Arús acabà son discurs fent algunes consideracions sobre las qualitats que son necessàries per dirigir un periòdic amb autoritat y respecte.

Lo públic l' escoltà ab agrado, rigué y l' aplaudi al final.

Algun concurrent, al sortir del saló, deya:

—Are si que ja sabém qui es lo verdader Carnes-toltas.

P. DEL O.

GRAN TEATRO DEL LICEO.

L' AFRICANA.

Ja 'ls devia dir lo meu company N. N. N. que per assumptos de família havia tingut de marxar à Gratallops lo dia de la primera representació en aquesta temporada del *spartito* del inmortat Meyerbeer.

¡Qué hi faré! Mentre vostés estaven sentint las inspirades notes de l' *Africana* jo, pobre de mi, 'm trobava ab la criatura qu' es la que fa set, entre 'ls brassos, magre y descolorida de resultas de haver abudit lo pit.

Corrent tot lo poble ab lo didot que 'm feya de cicerone y buscant de un cantó y del altre una dida, perque, a dirlo entre nosaltres, no era que hagués aborrit la llet, sinó que la dida l' havia acabada.

Gracias al rector que 'm vā indicar una masia d'allí á la vora ahont hi havia una dona que criava, vaig poder colocar lo meu bordegás ab tota satisfacció.

Vejin donchs ab lo maremagnum que hi passat si estava per músicas.

Lo disapte, al tornar un amich que treballa de maquinista ab lo noy de 'n Manció, me vā explicar l'exit de la obra encarregada á la Pantaleoni, á la Pisani, á 'n Sani, David, Athos y parts secundaries.

Entre lo que aquest xicot me vā dir y lo de que jo vaig poderme fer càrrec, lo diumenje següent, podré contarlos lo que ha succehit ab aquesta ópera.

Per comensar com cal, parlarém del primer acte, que vā anar molt endressadet, especialment lo final, que està sobre de tot lo que 's podia esperar de la orquesta y coros del Liceo. Se véu que 'l senyor Vianesi vā posar tots los seus cinch sentits en aquest final y aixis s' vā notar, pues los altres actes no 's podian arribar á sentir, escepció feta dels setze compassos del *unisono* del quint acte que ja per la costüm, ja per que s' ho mereixia, 's vā repelir dugas vegadas.

Tornant al primer acte, y referintme al senyor David que 's vā encarregar del paper de don Pere, apesar de no ser de la seva categoria, dech dirlos que 'l vā fer admirablement, caracterisant lo personatge ab una segretat y aplom, com may s' haja vist en semblant paper.

Això parla molt alt en pró de un artista com lo senyor David, pues l' encarregarse de un paper tant insignificant com lo de don Pere, vol dir que 'l verdader artista no 's rebaixa mai, fent parts de poca importància mentres las fassi bé.

Quans n' hi ha que apenas poden cantar de coristas allí ahont en David siga primer baix, y 's posarian fets una furia sols parlantlos de fer lo don Pere de *La Africana!*

Vehuen? Aquí tenen á 'n De Serini, que si com á particular mereix tota classe de consideracions, en canbi com á artista no val un xavo: donchs en Serini quan vā *descantar* lo paper Sandoval en lo *Ducca d' Alba* que per mès senyas 'l vā fer pitjor que aquell sereno tartamut del Padró, vā voler que anuncieissen: *apesar de no ser una part de la seva categoria se n' encarregará per un favor especial á la Empresa*.

Ja l' hi dich jo senyor Bernis que per ferli favors així val més que no l' obsequihi.

Donchs en L' *Africana* aquest senyor Serini, vā fer las parts de Inquisidor y de sacerdot indio, y fills meus, tot era hu: obrir la boca y 'l públic posarse á cantar y fer tabola.

En canbi 'l senyor Verdaguer que feya 'l don Diego, sense cap pretensió, vā portarse molt discret y fins al extrem de que 's notes la seva presència, y que la empresa, molt acertada l' hi encarregués, al cap de pochs días la part de sacerdot del quart acte, evitant lo xibarri que s' armava en los pisos elevats cada cop que 'n Serini 'n feya una de las sevases.

En Moretti que fa 'l Serrano, ó siga 'l jefe de la esquerra, 's vā portar tant bē com quan cantá 'l *Rambaldo* del Roberto.

Bè, Moretti bè, estudia y farás carrera.

Si he parlat de aquets artistas antes que de la Pantaleoni, Pisani, Athos y Sani, es perque en lo primer acte aquells, pot dirse que acaban la tasca. Are ja 'ls temim despatxats, y ab lo seu permis los parlaré de la Pantaleoni que tothom ja sab que es una artista de cap d' ala y que encare que potser me trobin apassionat, dech dir que fa L' *Africana* com avuy no se 'n fan gaires.

Selica presonera, Selica enamorada, Selica celosa y Selica màrtir del amor, troban en la Pantaleoni una intérprete com vā voler en Meyerbeer y com no pot ferse millor.

Si per compte de enamorarse de aquell Vasco de Gama que fa 'n Sani, ho hagués fet d' un altre que cantés ab més ànima, fariam un quart acte de cal Ample. Perque apesar de que aquest tenor es un bon xicot, no fa tota la bondat que seria de desijar.

Aquell duol que fa tornar la pell dels enamorats com la de gallina, està tan ben sentit y expressat per la Pantaleoni, que francament, á un l'hi fan venir tentacions de anar á descobrir terras per trobarse una Selica enamorada de aquella manera, per acabar la existència, menjant dàtils y sentintse requiebros dits ab la dulsura que 'ls sab dir la apassionada màrtir moreneta.

Y del ària del quint acte qué me 'n dihuén?

—Pot darse mès sentiment, mès color y mès art?

Contestin... ¡Ah! Es que vostes també son de aquells que després del unisono, miran lo rellotje y se 'n van a dormir?

Si es aixis los compadeixo, perque si no han sentit á la Pantaleoni en lo quint acte de L' *Africana*, no han sentit res.

Quédinshi un dia y me 'n sabrán donar rahò. No hi fa res que siga tart y tingan son.

Per aquella escena 's pot perdre encare que sigan deu horas de dormir.

Ja no mès falta parlar del barítono senyor Sante Athos y de la senyora Pisani per haver arreglat los comples ab tots los artistas que prenen part en aquesta obra.

De la senyora Pisani, sols los dire que fa 'l paper de Inés ab poca seguretat. No obstant, en lo septimino del segon acte vā estar bastant conforme, sense desfer lo conjunt. Aquesta artista ha rescindit la contracta per molius de salut.

Lo senyor Athos vā fer un Nelusko sense malicia, vamos, un salvatge que hauria costat poch de domesticar.

Si 'n Vasco de Gama l' hagués deixat á Portugal, es segur que al cap de pochs días, s' hauria buscat acomodo en alguna casa de americanos per acompañar los noys á estudi.

Los coros, regular, no mès que regular. La orquesta ja ho havém dit. Lo ball bastant enraionadet y millor hauria anat si 'l senyor director d' escena que no hi enten pilot no hagués fet baixar lo teló en lo quart acte, molt antes de lo que debia. Aquest director de escena hauria de fer 'l aprenentatje al Odeon.

LEYANDRO.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

Al Liceo s' han fet las óperas de repertori, y no 'n parlariam si no hi hagues hagut alguna modificació en los artistas que hi prenen part.

Lo *Ruy Blas* en lloc de ser dirigit per lo mestre Riberia, que ha acabat sos compromisos ab la empresa, ho vā ser per lo senyor Vehils, jove paisá nostre, á qui lo públic del Liceo vā demostraràs simpatias.

La senyoreta Pattini s' ha encarregat de la part de Margarita en los *Hugonots* per haver rescindit la contracta la senyora Pisani.

Aquell difícil paper vā oferir moltes ocasions á la senyora Pattini per donar á comprender que ab assiduitat y estudi, de aquí á uns quants anys lo podrà cantar millor.

Y velshaquí las novetats de la casa gran en la present senmana.

Lo *Roberto* es 'l ópera de la temporada. Varen anunciar la última representació y vā ser tal l' èxit que vā tenir, que la empresa obrant molt acertadament l' ha tornat á posar en escena.

La *Gioconda* s' está ensajant á tota pressa, y contó que á ultims d' aquest mès tindrán ocasió de sentir á la Mariani que diuhen que la canta com un àngel.

Al *Principal* s' ha estrenat lo vialje comich-lírich, *El bergantín ADELANTE* y la companyia de sarxuela de 'n Dalmau.

Com á música no ofereix gran cosa de particular; en canbi 'l llibre té situacions cómiques agradables y 's passan los tres actes ab interés.

No es una cosa del altre mon y no obstant es obra que entreté, montada ab cert aparato.

Al *Retiro* si que han trobat la mina de fer diners.

En Cereceda qu' es un plaga, vā venir á Barcelona, vā veure 'l *Retiro* bo y pintat de fresch y 's vā dir:

—Amigo, jo aquí m' hi puch fer uns pantalons com una casa.

Y dit y fet. Tani ne vols, tant te 'n daré: ja som aqui ab la Montañés y demés zerzueleros y vinga *La Mastreta* que es gènero vert y 'l vert avuy en dia es lo que domina.

De la execució no cal parlarne perque son los mateixos del *Español* y ya saben que ho pelavan molt endressadet.

La Montañés y en Tormo fan partir de riure á cada paraula y á cada moviment.

—A Romea dilluns hi vā haver la funció á benefici de 'n Fuentes.

L' *Hamleto* es una parodia escrita ab molt bona sombra per un plaga de la parroquia; pero francament, fa mès per lo puesto ahont vā estrenar-se deu ó dotze anys endarrera, que per lo *Romea*.

Lo beneficiat vā omplirse la casa de regalos.

Es un minyo trempat y s' ho mereix. Llàstima que aquell vici dels pareados lo domini fins al punt de no saber parlar en prosa!

.. Al Circo Barcelonés han fet lo *Pepe-Hillo* ab toro verdadero yonch, qu' s' pensavan?

Per dos rals zarzuela y corrida.

Lo estrany es que no hi haja novillo ab premi per lo públic.

La *Estudiantina española* vā ser rebuda ab molts aplausos.

Jo, francament no estranyo que aném tant malament puses si 'ls estudiants, per compte de apendre dret ó medicina, 's dedican á tocar la guitarra y la banduria, los plets y las malalties no se 'n poden alegrar gaire.

Si un d' aquests estudiants arriba á pendre 'l títol de llicenciat en medicina, dará gust de sentir:

—Veyam com se troba? Ensenyim la guitarra, aquest bordó no vā prou llati. Tindrem que apretar las clavillas.

.. A Novetats diumenje varen fer *Flor de un dia* *Espinás de una flor*.

A mi que m' agradan las cosas tristes, hi vaig passar molt bon rato.

Al vespre la *Abadia de Castro* hi vā portar un magnum de gent que no s' hi cabia.

.. Al *Espanyol* la *Espada de Satans* ha estat ben rebuda. L' espectacle es tot lo bò que pot darse relativ al prèu de la entrada.

.. Al *Tivoli* última representació del *Infern* y al vespre *Las cuatro barras de sangre*.

Ja ho venuen, allò vā pel terme serio.

N. N. N.

¡¡PROGRES!!

Ja fa temps que vaig notant Qu' en aquest sige brillant De ciencia, llum, art y manya, En quasi tot, aquí á Espanya Aném sempre progressant.

Anys atràs tots se queixavan De las quotas qu' imposavan Los governs á la nació: Nous governs aném veystent Y las quotas van creixent... (Progres... de contribució).

Quant 'l assoladora guerra Infestava aquesta terra, Demanavam pau aviat; Y ara ab ella y pagos mils Vivim d' allò mès tranquil... (Progres... de tranquilitat).

Avants se parlava poch De escàndols, casas de joch Y clubs de cap calitat: Avuy nostra policía Ab això la moral guia... (Progres... de moralitat).

Mestres d' estudis pelats Contan mesos atrassats; Y 'ls diputats del turó, Aprofitant tals atrassos Se conservan bons y grassos... (Progres... de conservació).

Ab tres ó quatre partits Eran avans dividits Tots los bandos gno es vrial? Ara ab tants divisions, Hi ha mès partits que opinions... (Progres... de formalitat).

Créus, medallas, títols alts S' otorgan á generals Qu' han lluitat ab lo bastó; Y, per mantenir als nombrats, Pagan poch als empleats... (Progres... de perfecció).

A mort era perseguit L' art ratero, dia y nit, Y quasi 's creya olvidat: Tal art era ab sas maneras Vá seguir per clavegueras... (Progres... de seguretat).

Y mentre 'l país badala Espera y sufreix y calla Inspirant sols compassió, Allá á la Còrt de Madrid Tot se fon ab un convit... (Progres... Civilisació!!!)

Per' xó dich: jo vaig notant Qu' en aquest sige brillant De ciencia, llum, art y manya Ja fá temps qu' aquí en Espanya Aném sempre progressant.

PEPET DEL CARRIL

ESQUELLOTS.

Continua la gresca ultramontana.

Lo bisbe declarant disolta á la Juventut Católica, y aquesta reunintse á pesar del bisbe.

Jo ja ho veig, lo bisbe es vell y la juventut, naturalment, es jove, y 'l poeta ja ho deya:

..... que la juventud hallo
que es un caballo sin riendas,
y la vejéz, que lo entiendas,
unas riendas sin caballo.

No obstant, una part de la Juventut católica, ha renunciat al carrech de jove y ha escrit una carta de adhesió á D. Joseph Maria, declarantli sumisió, respekte y obediencia.

Los que han fet això son los mansos: aquells que reben bofetadas y 's confessan incapassos de tornars'hi.

«Benaventurats los mansos que d' ells es lo regne dels cels... y 'l carinyo del Bisbe.»

Los demés, joves ardents, que si á mà bè agafaran un trabuch per defensar la santa religió y enviar un xorro de metralla al Bisbe, aquests continúan reunintse en lo local de la Juventut católica, y envian cartas de adhesió al director del Correo catalan, y 'l dia que aquest visita 'l local de la societat, l' hi fan ovacions entusiastas.

Lo bisbe 'ls tira aygua beneyta ab una manguera, y elles tant frescos.

Ni s' empapan, ni 's disolen.

«No 'n caldiria d' altra, sinó que pleguessen aquella fructuosa agencia de matrimonis, que ha sigut origen de tantas fortunas y de tantissims acomodos!...»

Y are, segons m' han dit, lo Bisbe, á fi de que 'ls sumissos y 'ls obedients, no perdin las gangas que dona sempre l' associació de joves catòlichs, ha montat una Academia-cassino en lo Palacio episcopal.

¡Gran competencial! Diversió y matrimonis!

En quan pél matrimoni, com que á la mateixa casa hi ha la curia, son moltes las ventatges que tenen los joves catòlichs acullits á indult, sobre 'ls que continúan sublevats.

Pero en materia de divertirse... ¡ni 'ls mils!

Los de ca 'l Bisbe s' están ab lo cap baix, sos ulls calats á terra, sense gosar á piular, sobretot quan lo bisbe 'ls vigila.

Un socio de ca 'l bisbe m' ha donat los següents informes.

Allí nq 's pren café, sinó aygua de malvas ó de las tres flors cordials.

Se donan academias literarias; pero no 's llegeixen versos ni discursos, sinó goigs, novenas y vidas de sants.

Algun dia 'l bisbe 'ls permet ballar; pero no més que 'l minuet.

Y algun dia també 'ls dona permís per jugar y tot.

Pero en aquest cas jugan á la mona.

En Damalá, 'l marit de la Sarah Bernhardt deixa 'l teatro y 'l matrimoni y 's fá soldat.

Los periòdics de Paris aquests días hi fan molta broma.

Jo també hi vull dir la mèva.

—Sr. Damalá, mirí que si 's fá soldat haurá de renunciar á la Sarah.

—May.

—Es á dir que vestè 's figura que allá al quartel podrá viure ab la senyora.

—Al quartel, en campanya y al exercici...

—Si: ¿cóm s' ho arreglará?

—La faré servir de baqueta.

Are resulta que aquells ossos del Cid, enviats á Madrid desde Alemania com un regalo preciós, no son del Cid, ni cosa que se l' hi sembli.

Los ossos del Cid no s' han mogut de Burgos.

Diguém al lo romansero:

¡Cosas veredes el Cid
que farán fablar las piedras!

—No coneixen al pianista Albeniz?

Si 'm diuhem que no, jo 'ls diré que de segur n' han sentit parlar, y si 'm diuhem que no n' han sentit parlar, prepàrinse á sentirlo, perque, segons tinch entés, pròximament, en un concert, vol fer gala de las sèvases portentosas facultats.

Facultats portentosas, no me 'n desdich.

Aquest dia vaig tenir lo gust de sentirlo en una casa particular. Vá tocar dos horas de carrera, l' una pessa

darrera de l' altra, sense interrupció, ab una forsa y un brio admirables.

Sas mans vertiginosas y potents martiritzan lo piano; pero fan gosar delícias celestials al auditori.

Jo no he vist mai una fuga com aquella. Albeniz interpreta la música més variada: tots los autors l' hi son familiars, domina tots los gèneros, ménos lo gènero empalagós. N' hi ha qu' en los concerts donan no més que llaminaduras. Albeniz es partidari dels plats forts. Així es que de un concert seu, ne surten satisfets.

Un detall:

Albeniz es molt jove encare, y es català.

Dú una gran cabellera, per l' istil de Sarassate

Jo al veure'l ab aquella forsa d'execució y ab aquella cabellera, vaig batejarlo desseguida:—Lo pianista Sanson.

Al sortir un metje que jo coneix de fer una visita, l' esposa del malalt, l' hi diu:

—Vindrà d' hora demá, senyor Doctor?

—Perdi cuidado senyora; precisament á las nou haig de visitar á un malalt que viu tres portas més avall, y així mataré més á dos pardals de un tre.

JOVENTOS.

En un teatro de Méjich, ahont, com es sabut, l' autoritat presideix las funcions, los espectadors van demanar que s' acentués lo can-can que 's ballava.

Los mateixos espectadors sabian que per aquets casos las autoritats posavan una multa de 50 duros á l' empresa y lograren reunirne 48 que pujaren al palco de la presidencia.

—Senyor President, faltan dos duros per completar l' impost de la multa, y si hem de veure un verdader can-can, serà menester que vosté 'ls perdoni.

—Impossible... Jo no falto á la lle... Pero aquí ván los dos duros, jo 'ls hi poso... y vinga can-can y fora.

Un masover escribia al seu amo, dihentli en la postdata.

—Si per casualitat aquesta carta 's perdes ó no arribés al seu poder, jo l' hi estimaria molt que m' ho fés saber á la millor brevetat posible.

—Ola Geroní, oy que vén bès, tinch de dírtelo una cosa...

—Digas, Tomás.

—Bé ja veurás avants vina ab mi.

—Ahont?

—Vina y calla.

En Tomás conduheix al seu amic á ca 'l apotecari y l' hi fa pendre una medicina d' espant, vulgas no vulgas.

—Bueno, exclamá, ara ja puch dirtho.... se t' ha mort....

—Qui?

—La sogra.

Entre criatures:

—Mira, Pepet, aquí tens dos grabulets, dona 'l més petit al tèu germanet.

En Pepet se 'ls mira, 'ls compara y sembla vacilar. Per últim clavant mossegada á un dels dos, diu:

—Espérat Joanet, que te 'l faré més petit encara.

A un senyor que 's queixava de que cada nit somiava que 's clavava punxes als péus, l' hi deya un dia la minyona:

—Miri, jo aviat ho tindría arreglat.

—¿Cóm ho farias? l' hi pregunta l' amo.

—Es ben senzill, me ficaria al llit ab las botinas posadas.

Una senyoreta d' última moda que aprenia l' anglès, aburrida de la dificil pronunciació d' aquest idioma, vā dir al seu mestre:

—Vosaltres escribiu bread, y pronuncieu bred. ¿A qué venen tants enredos? ¿No seria més natural dir senzillament pa?

—Senyora, senyora, se l' hi ha cremat la casa de Barcelona.

—Verge santa! ¡qué dius! y no ha pogut salvarse res?

—Ay, senyora, no més un piano que hém pogut tirarlo pél balcó del quart pis.

Passejantse pél cementiri, un enterra-morts sentí gemes dins de un ninxo, vā desaparedarlo y 's trobá ab que havian enterrat á un home de viu en viu.

—Vaja, tranquilisi's—l' hi digué:—Si vestè vol, lo treure tot desseguida, encare que, la veritat, si jo fos de vestè no 'm mouria. Aquest ninxo es lo millor de tot lo cementiri, y ja està pagat.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Un negociant molt total que 's diu Dos-tercera-quarta, la filla de donya Maria vā demanar per Nadal.

Més la Quart-invers-primer (qui es la minyona en qüestió) l' hi vā contestar que no que de un altre 'l seu cor era.

PEPET SIMPÀTICH.

II.

Una tot en Dos-primerà á ca'n Parés he comprat, figura una dos-tercera, y 'l tot-invers s' ha fixat qu' es una hermosa pradera.

CIUTADÀ PACO.

MUDANSA.

Una rica tot ab a la Total ab i diu tè que l' habita un sabaté que tot ab o sol usá.

RAMON ROMANISQUIS.

CONVERSA.

—Vols venir Andréu?
—Sí Laveta: pero m' has de dir ahont.

—A veurer, la senyora que has dit.

SIMON DE SEDRUOL.

LOGOGRIFO NUMERICH.

1 2 3 4 5 6 7 8—Un país d' Europa.

4 2 8 4 5 6 7—Una bestia.

7 3 7 3 7 4—Una muntanya.

7 3 7 6 2—Un carrer de Barcelona.

3 7 4 7—Un animal.

6 2 4—Objecte de cuina.

8 7—Nota musical.

2—Una vocal.

ANGELETA CASTAÑER.

QUADRAT DE NÚMEROS.

Omplir los pichs ab números que llegits vertical, horizontal y diagonalment dongan la suma de 18.

ORDE OGNIMOD.

ROMBO.

Primera ratlla horisontal y vertical: una lletra.—Segona: propi dels costipats.—Tercera: lo que tenen los quadrúpedos.—Quarta: un amaniment.—Quinta: una lletra.

NOY DE PROFIT.

GEROGLÍFICH.

LO LO LO

DESEMBRE

III

N OSO N

PA

gat gat gat.

E. ROSÉS.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.—Ma-ri-na-da.

2. ID. 2.—Fa-ri-na.

3. ANÀGRAMA.—Sastre-Astres-Resta.

4. MUDANSA.—Rama-Rema-Rima-Roma.

5. TRENCÀ-CLOSCAS.—Torroella de Montgrí.

6. ROMBO.

P E P

P O R R A

F E R M I N A

P R I M A

A N A

A

7. COMBINACIÓ NUMÉRICA.—45+47+8=100.

8. GEROGLÍFICH.—Segons los ases las cossas.

Barcelona. Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatre, 21 y 22.

LA COMEDIA ULTRAMONTANA.

S'NUNCIATURA

1873

Conflict entre dos deberes.